

**In Hoc Libello Pontificii Ora||toris continetur legatio, in
co[n]uentu Noremburgensi,|| Anno. M. D. xxij. inchoato,
sequenti vero finito ex-||posita, vna cum instructione ab
eodem legato|| ...**

Hadrian <VI., Papst>

Noremburgæ, 1523

VD16 K 320

60 De Aliis Illicitis Et Invtilibvs expensis causarum prophanarum, quæ ad
Ecclesiasticos iudices trahuntur, ac denuo remittuntur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65406](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-65406)

mum lapidem peregre abesse cōtingit, primum requirere, dehinc literas missionum ab his impetrare, ac tandem eas ipsas iudicibus ecclesiasticis mittere cogantur: interim nuncijs ad hoc conductis erogāda est pecunia, cessandum a quotidianis operibus, ferendę impense, itinerum atq; aduocatorū, Q; si forte superiores suos in ius vocati nō continuo implorauerint, missionum literas impetrarint, easq; iudicibus predictis transmiserint, ac ad monitionē vsq; processum interea fiet, iam ecclesiastici iudices vel requisiti hinc a vocatorū superioribus, quæcunq; tandem in ius vocati sit causa, remittere tamen ita vocatos atq; admonitos ad ordinarium iudicem laicum recusant.

Q; IUDICES ECCLESIASTICI CAVSAS

aliquot speciales, licet laicas, ita suæ asserant ditioni, vt omnino eas remittere nolint.

Quum apud ecclesiasticum iudicem ob decerptum virginitatis florem; item ob illegittime natorum, hoc est naturalium liberum statum, aut seruientium mercedem, viduarumue, quæcunq; etiam iudicio ventilantur causæ, contra laicos reos, tū vel interpellati a litigantium laicorum superioribus, iudices ecclesiastici, terminum tamen sistendi iure, nec circumducere, aut ad se in ius vocatos, ordinariæ iurisdictioni vt remittāt, precibus induci possunt.

DE ALIIS ILLICITIS ET INVTILIBVS
expensis causarum prophanarum, quæ ad Ecclesiasticos iudices trahuntur, ac denuo remittuntur.

Ad hæc, quum laicus coram iudice ecclesiastico, vt supra dictum est, inique in ius vocatur, demumq; ad petitionem iudicis ordinarij remittitur, tunc temere agentis procurator, qui tam male in ius vocari fecerat laicum reum, mercedem suam, a conuento, qui tamen temere ad vetitum tractus fuit iudicium, petit, cogiturq; dehinc excōmunicationis poena innocēs ille vltra expensas, quas ob malam in ius vocationem

E iij

in itinera, procuratores, proque impetrandis & redimendis
missionum literis, necessario expenderit. Adde & neglectas
rum operum aestimationem, iam tandem nulliter & inique
emissos iudiciarios processus persolvere, atque ere non immo
dico coactus licet pensare. Namque id si forte recuset, anathe-
matis praesto est gladius, hoc ei minantur iudices ecclesiastici
fulmen, ni persolutis vocationum literis, habendi libidinem
ipsorum satiauerint. Ita afflicto additur afflictio. Neque iuris
ratio, quae temere in ius vocato, refundendas dicitat expen-
sas, a iudicibus his curatur quicquam; immo iudiciarius hic eorum
ordo, ex diametro, quod aiunt, cum iuris bonique & aequi or-
dine pugnat. Eum tamen iudiciorum ordinem, non ob aliud,
quantum coniectura assequi licet; haecenus ita religiose ob-
seruarunt, quam ut plurima actorum turba per hoc ad eorum al-
liceretur tribunal. Ita semper iniquum, ex re, quae merito des-
bebat esse aequissima, student facere lucrum.

QVOMODO NOVAE PER VIOLENTIAM

instituantur decimarum praestationes.

- 61 Item etsi laici per multa annorum curricula de certis eorum
prediis, neque maiores neque exiguas, ut vocant, praestiterint de-
cimas, tamen per ecclesiasticos iudices, apud quos iniquis li-
tigant conditionibus, auctoritate iudiciaria, ita eis fit nego-
cium, ut aut petitas iudicio decimas, siue quidpiam aliud est,
quod ab eis exigitur, praestare, persolvereque, aut excommunica-
tionis poenam ferre, necessum habeant. Neque hoc temere. Nam
etiamsi a sententia quantumvis iniqua Romam appellauerint, non
eos fugit quam onerosus atque dispar sit & illic litium euentus.

QVO PACTO ECCLESIASTICORVM

officiales ac suffecti, & ipsi laicos ad ecclesiasticorum tribunal
in ius trahere conentur.

- 62 Ad haec omnia personae ecclesiasticae nedum ipsae per se
laicos, quibus dictum est, ac similibus casibus, ad ecclesiasticos
eos trahunt iudices, verumetiam ecclesiasticorum officiales,